

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Plán výchovy a péče

Dětská skupina Cvrčkův klub

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

1. Úvod

Při tvorbě Plánu výchovy a péče v naší dětské skupině Cvrčkův klub (dále jen „dětská skupina“) jsme vycházeli z našich odborných znalostí, praktických zkušeností a celkové dosavadní činnosti s předškolními dětmi, taktéž ze zásad Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání MŠMT ČR, našich výchovných i pečovatelských zkušeností a životních zásad.

2. Cíl plánu výchovy a péče

Naším cílem je dávat dětem **dostatek přirozených podnětů k jejich aktivnímu rozvoji**. Správným výchovným působením pečujících osob na dítě podporovat jeho myšlení, představivost, schopnost soustředění a řešení situací a pomáhat dítěti vytvářet si správné vzorce chování do života. Důležitým posláním dětské skupiny je **citlivý, láskyplný přístup ve vývojově nejbohatším období**. **Respektovat jedinečnost každého jedince** a instinktivně ho motivovat. Při naplnění tohoto cíle využívat u dítěte vlastní, nesmírně silnou, avšak naprosto specifickou duševní energii. Rozvíjet fyzickou, emocionální, intelektuální složku osobnosti a být nápomocni při formotvorném procesu a podporovat rozvoj smyslu uvědomění sebe sama.

Velmi **úzce a zodpovědně spolupracovat s rodiči svěřených dětí** a navazovat na jejich výchovu v rodině. V rámci této spolupráce s rodiči zároveň očekáváme jejich vstřícnost, ochotu, trpělivost a pomocnou ruku při výchově a péče o jejich děti. Cílem spolupráce je soulad v pojetí výchovy dítěte a vzájemný respekt rodičů a pečujících osob.

3. Charakteristika plánu výchovy a péče

K naplnění našich výše uvedených cílů jsme se nechali inspirovat **alternativním pedagogickým směrem, vyvinutým dr. Marií Montessori**, který je postaven na dlouhodobém výzkumu a pozorování dětí při každodenních činnostech. I přesto, že nejsme montessori pedagogické zařízení, tak naše velká část každodenních činností je tímto moderním stylem pedagogiky ovlivněna. Zásady této moderní pedagogiky znají a dodržují všechny naše pečující osoby. Nenásilným přirozeným a pozitivním způsobem **usměrňují výchovu svěřených dětí s respektováním individuality dítěte**. Při práci s dětmi pečující osoby využívají celou řadu Montessori pomůcek.

Opakujeme zažité rituály a vytváříme nové, které dětem dávají pocit jistoty a klidu. Děti si díky skupině vrstevníků snáze osvojují **pravidla života ve společnosti**. Pomáháme dětem při navazování nových vztahů. **Rozvíjíme jejich fantazii pomocí příběhů**, dáváme dostatek možností a prostoru k dotváření. Objevujeme nové za pomoci všech smyslů. Zdokonalujeme **schopnost popsat svá přání, představy a potřeby**. **Sdílíme radost** dětí při hrách, pohybovém a hudebním projevu, při zvládnutí každodenních činností a hygienických návyků apod. **Společně prožíváme radost z úspěchů**, čímž motivujeme k dalším. **Pořádáme pravidelné akce** v souladu s přirozeným plynutím času v průběhu kalendářního roku.

1. Praktický život – sebeobslužnost a zvládnutí hygienických potřeb

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Výchova k praktickému životu je oblast, která je velmi úzce vázána na **běžný život dítěte a přípravu pro následný život a také fungování ve společnosti. Vede děti k samostatnosti, k rozvoji sebeobsluhy a péči o tělo a celkové zdraví.** Zároveň podporuje rozvoj hrubé a jemné motoriky, vzájemné propojování obou mozkových hemisfér, a tím také podporuje zdravý rozvoj dítěte do budoucna.

Praktickými činnostmi jsou například **navlékání, přesýpání, přelévání, modelování** a jiné. Všechny tyto zdánlivě běžné činnosti děti nesmírně obohacují a rozvíjejí. Dáváme dětem základy, z nichž mohou čerpat celý život.

2. Smyslová výchova – vnímáme svět všemi smysly

Smysly jsou podstatné pro celou představivost jedince, jejich prostřednictvím dítě poznává okolní svět, chápe jej a následně si na něj tvoří vlastní názor. Díky vytríbeným smyslům mohou děti snáze najít klíč k diferenciaci různých předmětů, jejich srovnání, třídění či pojmenování. **Smyslová výchova pomáhá dětem v předškolním věku rozvíjet a prohlubovat smyslové vnímání jako je zrak, sluch, hmat, čich a chuť a manipulaci s předměty.** Vnímáme svět kolem nás všemi smysly.

Využíváme například poznatků **aromaterapie, hmatová a zvuková pexesa**, zařazujeme **hudební projev** do našich činností, **vnímáme barvy** díky výtvarným činnostem, do jídelníčku zařazujeme **ochutnávky potravin s různými chutěmi** apod. K třídění smyslů dětí **využíváme i naši prostornou zahradu**, na které sázíme sazeničky a sejeme semínka a pěstujeme ovocné keříky, zaléváme a následně se všemi smysly kocháme našimi úspěchy. **Souzníme s přírodou** a obklopujeme se jejími dary.

3. Jazyková výchova – oblast rozvoje jazyka

Rozvoj jazyka je sám o sobě velice **komplexním procesem**, který souvisí také s dalšími oblastmi. Rozvoj jazyka je podmíněn **motorikou dítěte** (zejména motorikou mluvidel), **vnímáním** – percepce (zejména zrak, sluch), **myšlením a sociálním prostředím** (výchovný styl, podnětnost prostředí)

K rozvoji jazyka například zařazujeme různá **jazyková cvičení na rozvoj mluvidel a opakování básniček a písniček** odpovídající věku. **Hudební projev** propojuje jak smyslovou tak jazykovou výchovu. K rozvoji jazyka dochází i při společném **zpěvu lidových i dětských umělých písní**, při **zpěvu v hudebním doprovodu pečující osoby, při rytimizaci za použití Orffových nástrojů** apod. Snažíme se opakovat slova s využitím smyslového vnímání. Do denních činností zařazujeme i **grafomotorická cvičení**, která napomáhají ke koordinaci oko ruka a následně k přípravě na psaní a čtení dětí. Zdokonalování jemné motoriky potřebné pro budoucí psaní ve škole je obsaženo také v praktické výchově.

Seznamujeme se a rozvíjíme anglický jazyk. Zařazování anglických písniček, básniček, počítání a slov do denních aktivit není ničím neobvyklým.

4. Svět kolem nás

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Poznáváme vlastní rodinu, město, zemi a objevujeme okolnosti vzniku života. **Pozorujeme život rostlin a živočichů.** Podnikáme výlety po Plzni a okolí. Pozorujeme živá zvířata v jejich přirozeném prostředí. Vycházky za zvířaty a rostlinami jsou našimi pravidelnými akcemi. V blízkosti naší provozovny navštěvujeme výstavu skalniček, jezdíme na výlety za koňmi nebo do zoo.

5. Pohybové aktivity

V rámci naší činnosti **podporujeme děti v rozvoji hrubé motoriky.** Hrubou motoriku zdokonalujeme při řadě vnitřních i venkovních aktivit. K pohybovým hrám využíváme **místnost na pohybové aktivity** mateřského centra, kde zkušené fyzioterapeutky nebo lektorky batolecího a předškolního cvičení připravují pohybové aktivity s použitím řady pomůcek – overbally, gymbally, plovací tyče, rychlospojky, šátky, kroužky, bedýnky, drátěnky, tyče a jiné. Venkovní aktivity jako návštěva hřišť a prolézaček v okolí, procházky okolo řeky, parků a lesoparku Homolka za každého počasí pomáhají dětem zvyšovat fyzickou zdatnost a odolnost vůči nemocem.

Tento Plán výchovy a péče zahrnuje všechny složky výchovy (rozumovou, pracovní, mravní, estetickou a tělesnou). Činnost v dětské skupině má charakter výchovy a péče, klade důraz na socializaci dětí ve vrstevnické skupině s ohledem na individuální přístup pečujících osob k dítěti. Naše pojetí Plánu výchovy a péče v dětské skupině je v souladu s našimi profesními i osobními cíli do budoucna.

4. Stručný přehled pravidelných aktivit dětské skupiny

- **Chytré hraní aneb montessori hrátky** ve formě rozvoje jemné a hrubé motoriky, matematických dovedností, rozumových schopností, logiky a jazykových schopností zařazované během celého dne
- **Hudební aktivity** - zpěv lidových i dětských umělých písní, zpěv v hudebním doprovodu pečující osoby, rytmizace za použití Orffových nástrojů, atd.
- **Taneční aktivity** - klasické i moderní taneční prvky, dostatek prostoru pro vlastní pohybové vyjádření
- **Dramatické aktivity** - loutkové a stínové divadlo, vlastní dramatizace pohádek a příběhů
- **Výtvarné aktivity** - malba, kresba, stříhání, lepení, tvůrčí vyrábění, modelování, ztvárnění vlastních nápadů dětí
- **Pohybová příprava** za použití řady pomůcek k rozvoji hrubé motoriky ve formě pravidelných ranních rozcviček a pohybových kolektivních her v místnosti na pohybové aktivity mateřského centra

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

- **Rozvoj jazykových dovedností a vyjadřování** – básničky, procvičování mluvidel, seznamování se s anglickým jazykem formou her
- **Účast v projektu Celé Česko čte dětem** – každodenní čtení 20 minut před relaxací a odpočinkem, poslech audio pohádek a příběhů, čtení pohádek s doprovodným programem
- **Pobyt venku** – pravidelné vycházky do okolí provozovny dětské skupiny nebo pobyt na vlastní zahradě
- **Volná hra** – individuální nebo skupinová
- **Relaxace a odpočinek** včetně zařazování aromaterapie do klidových částí dne

5. Nepravidelné aktivity dětské skupiny

- **Akce pro rodiče a jejich děti** – spolupráce rodičů dětí zapsaných v dětské skupině při nepravidelných akcích jako jsou besídky, vánoční posezení, hledání velikonočního zajíčka, maškarní apod.
- **Oslavy narozenin a svátků dětí zapsaných do dětské skupiny**
- **Větší výlety dětí s pečujícími osobami** – jako například výlety vlakem do okolí, návštěva zoo, muzeí, domova pro seniory, tříkrálová tramvaj, Knihovny města Plzně – dětské oddělení, různorodých programů pro děti předškolního věku pořádané zájmovými skupinami, městem Plzně atd.

6. Hlavní výhody dětské skupiny Cvrčkův klub

- Malá skupina dětí – 12 dětí ve skupině
- Vstřícný a odborný pedagogický personál
- Individuální přístup ke každému dítěti
- Moderní výchovné přístupy – montessori pedagogika
- Využívání kvalitních pomůcek a hraček, které jsou pravidelně doplňovány a ošetřovány
- Velká a klidná zahrada do vnitrobloku, dostatek travnaté plochy, zeleně a květin, prostor pro zahradničení, pískoviště a zahradní hračky
- Kvalitní a vyvážená strava vhodná pro děti předškolního věku
- Akce pro děti i rodiče, spolupráce rodičů s pečujícími osobami
- Spokojené děti a rodiče
- Každodenní plán činností vychází z analýzy aktuálního stavu a počtu dětí a především jejich potřeb, aktuálního počasí apod.
Cvičení v místnosti pro pohybové aktivity mateřského centra

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

7. Závěr

Naším cílem je co nejrychleji rozpoznat jednotlivé potřeby, vlastnosti, dovednosti a schopnosti dítěte, pomoci mu v adaptaci na dětskou skupinu a působit na dítě pozitivně, radostně s pozvolným, ale cílevědomým působením na správný fyziologický, psychomotorický a psychický vývoj dítěte.

Pracujeme s plným nasazením a láskou k dětem tak, že se každé dítě v naší dětské skupině cítí spokojeně a šťastně a každé ráno k nám přichází s důvěrou, očekáváním něčeho nového a s úsměvem.

V Plzni dne: 25. 5. 2018

Zpracovaly: Ing. Lenka Krystková, Mgr. Anna Bystřická, Mgr. Barbora Poppová